

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет економіки та управління
Кафедра економіки та природокористування

ЗАТВЕРДЖЕНО
науково-методичною комісією
факультету економіки та управління
ВНУ імені Лесі Українки
Протокол № 7 від 11.01.2022 р.

СИЛАБУС
навчальної дисципліни
Економіка галузевих ринків
третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти
за спеціальністю 051 Економіка
галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки
Освітня кваліфікація: доктор філософії з економіки

Луцьк – 2021

Силабус нормативної навчальної дисципліни підготовки аспіранта, ступінь вищої освіти – Доктор філософії, освітньо-наукова програма «Економіка галузевих ринків»

Розробник: Павлова Олена, д.е.н., професор, завідувач кафедри економіки та природокористування

Гарант освітньо-наукової програми

Олена ПАВЛОВА

Силабус нормативної навчальної дисципліни затверджено на засіданні кафедри економіки та природокористування

протокол №1_від 27.08.2021 р.

Завідувач кафедри економіки та природокористування

Олена ПАВЛОВА

© Павлова Олена, 2021 р.

Силабус курсу
Економіка галузевих ринків

Ступінь вищої освіти – Доктор з філософії
Освітньо-наукова програма «Економіка галузевих ринків»

Дні занять: відповідно до розкладу
Консультації: відповідно до розкладу

Рік навчання: II, Семестр: III, IV

Кількість кредитів: 3, Мова викладання: українська

Керівник курсу

ППП

Д.е.н., проф. Павлова Олена Миколаївна

**Контактна
інформація**

pavlova.olena@vnu.edu.ua, +38098-503-8484

Опис дисципліни

Дисципліна «Економіка галузевих ринків» - формує систему економічних знань про сучасні шляхи комплексного розвитку економіки та економічних систем в умовах зміни ринкового середовища для вирішення проблем ефективного використання обмежених економічних ресурсів, господарський вибір економічних суб'єктів та їх економічну поведінку в умовах зміни зовнішнього та внутрішнього середовища.

Результати навчання (Компетентності)

Загальні компетентності

- ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- ЗК02. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
- ЗК03. Здатність працювати в міжнародному середовищі.
- ЗК05. Здатність розробляти та управляти науково-дослідницькими проєктами різних галузевих структур.
- ЗК06. Здатність до міжособистісної комунікації, мотивування колективом для реалізації поставлених цілей.
- ЗК07. Здатність ідентифікації, аналітичного вирішення поставлених завдань.
- ЗК08. Здатність спілкування з провідними фахівцями та експертами різних галузевих ринків.

Фахові компетентності

ФК01. Здатність виконувати оригінальні дослідження, досягати наукових результатів, які створюють нові знання в економіці та дотичних до неї міждисциплінарних напрямках і можуть бути опубліковані у провідних наукових виданнях з економіки та суміжних галузей.

ФК 03. Здатність використовувати сучасні інформаційні та комунікаційні технології, бази

даних та інші електронні ресурси, спеціалізоване програмне забезпечення у науковій та освітній діяльності.

ФК 04. Здатність здійснювати науково-педагогічну діяльність у закладах вищої освіти та у галузях реального сектору економіки.

ФК 05. Здатність виявляти, поглиблено аналізувати та вирішувати проблеми дослідницького характеру у сфері економіки галузевих ринків з врахуванням економічних ризиків та можливих соціально-економічних наслідків, оцінювати та забезпечувати якість виконуваних досліджень.

ФК 06. Здатність обґрунтовувати економічні рішення на основі розуміння закономірностей розвитку соціально-економічних систем і процесів із застосуванням математичних методів та моделей на мікро-, мезо- та макрорівнях.

ФК 07. Вміння здійснювати ґрунтовні наукові дослідження в галузі економіки, отримувати наукові результати, які містять нове знання та мають практичне значення для розвитку окремих галузевих ринків.

ФК 09. Здатність виявляти перспективні напрями наукових розвідок, здійснювати самостійний пошук комплексних соціально-економічних проблем з подальшим оприлюдненням результатів дослідження у вигляді завершених наукових доробок.

ФК 10. Здатність ініціювати, розробляти і реалізовувати комплексні інноваційні проекти в економіці та дотичних до неї сферах, виявляти лідерські якості та відповідальність під час їх реалізації.

ФК 11. Здатність дотримуватись етики досліджень, а також правил академічної доброчесності в наукових дослідженнях та науковопедагогічній діяльності.

ФК 12. Здатність оволодіння вміннями узагальнювати результати власних наукових досліджень, здійснювати аналітичні висновки та імплементувати їх у вигляді дієвих заходів економічної політики на мікро-, мезо- та макрорівнях управління економічними системами.

Програмні результати навчання

ПРН1. Демонструвати знання та розуміння фундаментальних принципів економічної теорії, мікроекономіки, макроекономіки, аналізу ринків, сучасної економічної теорії, регіональної економіки, інституційної економіки, прикладної економіки, іноземної мови тощо.

ПРН2. Демонструвати експериментальні навички (володіння знаннями експериментальних методів та методикою проведення експериментів) задля підтвердження поведінкових гіпотез та дослідження економічних явищ і законів, здатність формулювати питання, планувати та проводити експеримент, здійснювати збір та аналіз даних, включаючи ретельний аналіз помилок та критичне оцінювання отриманих результатів.

ПРН3. Розуміння форм аналітичної звітності на мікро- та макроекономічному рівнях.

ПРН5. Демонструвати володіння методами оцінки інтегральних економічних показників у відповідності до сфер професійної діяльності.

ПРН6. Демонструвати базові знання з вибірових дисциплін (соціальна відповідальність корпорацій, економічна компаративістика, економічна та професійна комунікація, інституційний механізм ринку та інноваційна економіка) з метою концентрування на майбутній спеціалізації та освоєння міждисциплінарних підходів.

ПРН7. Демонструвати розуміння філософської методології наукового пізнання та психолого-педагогічних аспектів професійно-наукової діяльності.

ПРН8. Демонструвати достатні знання іноземної мови, необхідні для ведення наукової бесіди та письмового представлення результатів наукового дослідження.

ПРН9. Застосовувати одержані знання з різних предметних сфер економіки для формування

та обґрунтування нових теоретичних положень і практичних рекомендацій у конкретній області дослідження.

ПРН11. Обирати і застосовувати методологію та інструментарій наукового дослідження при здійсненні теоретичних й емпіричних досліджень у сфері економіки.

ПРН12. Уміння проводити наукові дослідження на засадах ідентифікування актуальних наукових проблем, визначення цілей та завдань, формування та критичного аналізування інформаційної бази, обґрунтування матеріалів дослідження та формулювання авторських висновків і пропозицій.

ПРН13. Здійснювати економіко-математичне моделювання та соціально-економічний аналіз різних процесів та об'єктів, презентувати результати наукових досліджень в усній та письмовій формі.

ПРН14. Уміння спілкуватись діловою науковою та професійною мовою, вести наукову дискусію рідною та іноземною мовою на належному рівні, застосовувати різні стилі мовлення, методи і прийоми спілкування, демонструвати широкий науковий та професійний словниковий запас.

ПРН15. Уміння застосовувати сучасні інформаційно-комунікаційні інструменти і технології для забезпечення ефективних наукових та професійних комунікацій.

ПРН17. Здатність формулювати власні авторські висновки, пропозиції та рекомендації.

ПРН18. Здатність усвідомлювати та нести особисту відповідальність за одержані результати дослідження.

Структура курсу

Години (лек. / сем.) денна форма навчання	Години (лек. / сем.) заочна форма навчання	Тема	Результати навчання	Завдання
4 / 2	2/1	1. Предмет та методологія «Економіки галузевих ринків	Аспірант повинен знати поняття «національна економіка», критерії класифікації національних економік.	ДС, Т, О

/ 2	2/1	2. Модель олігополістичного ринку та основи теорії ігор	Аспірант повинен розуміти можливість варіацій економік у рамках однотипних суспільних систем, роль економічних і неекономічних факторів (культура, традиція, релігія, соціальний капітал, інститути, політичні й історичні фактори) розвитку їхній вплив на формування й функціонування економічної системи.	ДС, Т, О
4 / 2	2/1	3. Проблема асиметричності інформації на галузевих ринках.	Аспірант повинен знати основні варіанти розвинених ринкових соціально- економічних систем.	ДС, Т, О
4 / 2	2/1	4. Результативність функціонування галузевих структур.	Аспірант повинен знати критерії типологізації ринкових економік, механізм прийняття рішень (централізовані або децентралізовані), економічні інститути.	ДС, Т, О
6 / 2	2/1	5. Державне регулювання недосконало конкурентних ринків.	Аспірант повинен характеризувати основні моделі ринкових економік, загальні й специфічні характеристики.	ДС, Т, О
4 / 2	2/1	6. Порівняльний аналіз моделей розвитку ринкової економіки в умовах, формування	Аспірант повинен знати критерії типологізації економік, що розвиваються, рівень розвитку, рівень добробуту, рівень індустріалізації, співвідношення соціально-	ДС, Т, О

			економічних укладів, роль у міжнародному поділі праці.	
4 / 2	2/1	7. Економічні моделі країн, що розвиваються	Аспірант повинен знати порівняльний аналіз економік, що розвиваються, співвідношення докапіталістичних і ринкових способів розподілу ресурсів, особливості економічних функцій держави.	ДС, Т, О
4 / 2	2/1	8.Класифікація та особливості трансформаційних економік	Аспірант повинен знати типологізацію перехідних економік, загальні й специфічні риси перехідних економік, зміну ролі й функцій держави, децентралізацію прийняття економічних рішень.	ДС, Т, О
6 / 4	2/1	9. Формування та реалізація нових моделей розвитку в умовах зміни ринкового середовища.	Аспірант повинен знати вплив світогосподарських відносин на функціонування соціально-економічних систем різних типів, дифузії мікро- і макrorівнів економічного життя, інтеграції й маргіналізацію, зміну ролі держави, основні протиріччя, еволюцію основних моделей розвитку під впливом науково-технічного прогресу й глобалізації.	ДС, Т, О
4 / 2	2/1	10. Державна конкурентна політика: зарубіжний досвід та вітчизняна практика.	Аспірант повинен розуміти основні підходи до визначення глобалізації, утримування процесів глобалізації, формування глобальних економічних режимів. Знати основні агенти глобальної економіки, транснаціональні корпорації, міжнародні фінансові	ДС, Т, О

			інститути й мегаполіси, глобальні економічні й інформаційні мережі.	
44/22	20/10			

Форма контролю*: ДС – дискусія, ДБ – дебати, Т – тести, ТР – тренінг, РЗ/К – розв’язування задач/кейсів, ІНДЗ/ІРС – індивідуальне завдання/індивідуальна робота студента, РМГ – робота в малих групах, МКР/КР – модульна контрольна робота/ контрольна робота, П – презентація роботи; Р – реферат, О-опитування, а також аналітична записка, аналітичне есе, аналіз твору тощо.

Політика оцінювання

Політика викладача щодо аспіранта. Відвідування занять є обов’язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. Очікується, що всі студенти відвідають усі лекції і семінарські заняття курсу. Аспіранти мають інформувати викладача про неможливість відвідувати заняття. Допускається 1 пропуск з поважних причин, який не впливатиме на систему оцінювання. Про відсутність з поважних причин доводити до відома викладача заздалегідь. За об’єктивних причин (наприклад, хвороба, карантин, міжнародна мобільність) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу. У будь-якому випадку студенти зобов’язані дотримуватися усіх строків визначених для виконання усіх видів письмових робіт, передбачених курсом.

Політика щодо академічної доброчесності. Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування.

Політика щодо дедлайнів та перескладання. Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (- 0,5 бали). Обов’язковою є присутність аспіранта на модульному та підсумковому контролях. Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин. Системно і регулярно переглядати лекційний матеріал, працювати з навчальною та науковою літературою. Здавати самостійні роботи та завдання у визначені терміни. Уся література, яку аспіранти не зможуть знайти самостійно, буде надана викладачем у друкованому або електронному вигляді виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Аспіранти заохочуються до використання також й іншої літератури та джерел, яких немає серед рекомендованих.

Підсумковий контроль

Формами підсумкового семестрового контролю є залік та іспит, які передбачають оцінювання засвоєного аспірантами навчального матеріалу з навчальної дисципліни, на підставі результатів поточного контролю і модульних контрольних робіт.

Оцінювання

Шкала оцінювання Залік:	
Бали	Зміст
90-100	Зараховано
82-89	
75-81	
67-74	
60-66	
1-59	Незараховано

Шкала оцінювання Іспит:	
Бали	Зміст
90-100	відмінно
82-89	дуже добре
75-81	добре
67-74	задовільно
60-66	достатньо
1-59	незадовільно з можливістю повторного складання

Перелік питань до заліку та іспиту

1. Предмет та об'єкт аналізу теорії галузевих ринків
2. Методологія дослідження економіки галузевих ринків (ЕГР)
3. Гарвардська парадигма як методологічна основа аналізу ЕГР. Схематичне представлення ранньої та пізньої версії гарвардської парадигми.
4. Мікроекономічний підхід до аналізу організації галузевих ринків
5. Еволюційні етапи аналізу галузевої організації ринків
6. Характеристика основних типів ринкових структур
7. Ціна та обсяг виробництва конкурентної фірми у короткостроковому періоді
8. Умови прибутковості, збитковості та припинення виробництва на досконало конкурентному ринку у короткостроковому періоді
9. Довгострокова рівновага на галузевому ринку досконалої конкуренції. Парадокс прибутку
10. Максимізація прибутку монополіста у короткостроковому періоді
11. Умови прибутковості, збитковості та згорання виробництва монополією у короткостроковому періоді.
12. Суспільні втрати ефективності внаслідок монополізації
13. Проблема визначення меж галузевого ринку. Співвідношення понять „галузь”, „ринок”, „галузевий ринок”
14. Показники визначення меж галузевого ринку
15. Види галузевих ринків та критерії їх класифікації
16. Ринкова концентрація та її параметри. Відносні показники розміру фірми

17. Побудова кривих концентрації виробників
18. Показники ступеня концентрації виробників і покупців на галузевому ринку. Ефективність індексу концентрації при вимірюванні рівня монополізації ринку
19. Індекс Герфіндаля-Гіршмана (ННІ). Визначення величини збільшення ННІ при злитті двох фірм
20. Дисперсія ринкових часток та коефіцієнт варіації. Їх взаємозв'язок з індексом Герфіндаля-Гіршмана
21. Застосування інструментарію кривої Лоренца та коефіцієнта Джині для визначення рівня концентрації ринку
22. Методологія обчислення індексів Гола-Тайдмана та Ханна-Кея
23. Бар'єри входу на галузевий ринок та підходи до їх визначення
24. Класифікація ринків за рівнем вхідних бар'єрів
25. Графічна модель довгострокової рівноваги на ринках з легким входом
26. Види нестратегічних бар'єрів входу фірм на ринок
27. Взаємозв'язок позитивного ефекту масштабу та ринкового попиту галузі як бар'єра входу фірм на ринок та його графічна інтерпретація
28. Визначення кількості фірм, що діють у галузі в стані довгострокової рівноваги
29. Роль вертикальної інтеграції, диверсифікованості діяльності фірми, диференціації товару, маркетингової політики розподілу у зведенні бар'єрів входу на ринок
30. Бар'єр капітальних витрат та його чинники
31. Адміністративні та цивільні бар'єри входу фірм на ринок
32. Бар'єри виходу фірм із ринку
33. Показники входу-виходу фірм на ринок
34. Феномен диференціації товару та її види
35. Показники виміру ступеня диференціації товару на галузевому ринку
36. Бренд як вияв диференціації товару
37. Диференціація товару в умовах монополістичної конкуренції. Основні постулати моделі монополістичної конкуренції Е. Чемберліна
38. Взаємозв'язок ринкового попиту та попиту на продукцію індивідуальної фірми на монополістично конкурентному ринку.
39. Індекс Ротшильда як вимірник ступеня ринкової влади монополістично конкурентної фірми
40. Процес формування рівноваги в короткостроковому періоді в умовах диференційованого товару та його графічна модель
41. Довгострокова рівновага та суспільна ефективність монополістично конкурентної галузі
42. Вибір суспільства між обсягом випуску й різноманітністю. Крива трансформації
43. Вертикальна та горизонтальна диференціація товару
44. Модель горизонтальної диференціації товару К. Ланкастера. Ефективна межа характеристик
45. Вплив на поведінку споживача в моделі К. Ланкастера входу на ринок нової фірми з новим товаром
46. Просторова модель диференціації товару – модель „лінійного міста” Хотеллінга
47. Вплив підвищення транспортних тарифів на економічне становище фірм та „мертва зона” в моделі Хотеллінга. Рівновага Неша.
48. Модель вертикальної диференціації товару Джона Саттона
49. Домінуюча (активна) фірма на галузевому ринку та причини її виникнення
50. Показники ринкової влади фірми. Коефіцієнти Дж.Бейна та Дж.Тобіна
51. Методологія розрахунку індекса Лернера. Особливості обчислення індекса Лернера на

олігополістичному ринку

52. Сильний бренд як показник ринкової влади фірми
53. Стратегічні бар'єри входу-виходу фірм на ринок
54. Нецінові стратегічні бар'єри
55. Цінове лідерство домінуючої фірми: модель домінуючої фірми Форхаймера
56. Альтернативи цінової політики домінуючої фірми за відкритого ринку. «Самогубна»

цінова політика

57. Статичні моделі ціноутворення, що обмежують вхід: модель абсолютної переваги у витратах Дж. Бейна та відносної переваги у витратах Ф.Модільяні
58. Динамічні моделі ціноутворення, що обмежує вхід
59. „Хижацьке” ціноутворення на ринку домінуючої фірми
60. Поглинання та злиття фірм: суть, види, мотиви
61. Економічні наслідки поглинання та злиття фірм
62. Вертикальна інтеграція та вертикальні обмеження. Ефект «подвійної маржиналізації»
63. Практика поглинання та злиття фірм. Основні методи захисту від поглинання
64. Суть, мета та види рекламних звернень. Реклама в системі вимірників якості товару.
65. Інтенсивність реклами та її визначники. Модель Дорфман-Штайнера
66. Ефективність реклами за різного рівня концентрації ринку. Функції віддачі від реклами для великих та дрібних фірм.
67. Мотиви й умови ефективною ціновою дискримінації. Види ціновою дискримінації
68. Ступені ціновою дискримінації за А.Пігу
69. Цінова дискримінація першого ступеня та її практична реалізація
70. Цінова дискримінація другого ступеня: суть, графічна інтерпретація, умови максимізації прибутку фірми
71. Цінова дискримінація за умов простого та блокового тарифів
72. Цінова дискримінація третього ступеня: умови виникнення, алгебраїчний та графічний аналіз
73. Дискримінаційне ціноутворення в практиці продажу
74. Оцінка рівня монополізації галузевих ринків економіки України. Особливості та соціально-економічні наслідки поведінки недосконало конкурентних фірм в Україні

Літературні джерела

Основна

1. Єщенко П. С. Економічна теорія і економічна політика в трансформаційному суспільстві. Економіка та прогнозування. 2016. №4. Вип. 15. С.21-24.
2. Ігнатюк А. І. Економіка галузевих ринків: навч. посібн. Київ: ВПЦ "Київський університет", 2015. 448 с.
3. Куц Л. Л. Економіка галузевих ринків: ЕНМКД. Тернопіль : ТНЕУ, 2018. URL: <http://library.tneu.edu.ua/index.php/uk/nmkd/3642-ekonomika-haluzevykh-rynkiv>
4. Лотиш О. Я. Теорія галузевих ринків. Історія економіки та економічної думки : підручник / за ред. В. В. Козюка, Л. А. Радіонової. Тернопіль. 2015. С. 720-725.
5. Шкарлет С.М. Теоретичні та прикладні аспекти сталого розвитку: функціональний, галузевий і регіональний вектори: монографія. К.: Кондор Видавництво, 2015. 316 с.
6. Горбаченко С.А., Карпов В.А., Шевченко-Перепьолкіна Р.І. Аналіз та прогнозування ринкової кон'юнктури: навчальний посібник. К.: Видавничий дім «Кондор», 2019. 320 с.

7. Закон України «Про захист економічної конкуренції» від 11.01.2001 р. № 2210-III (зі змінами та доповненнями). [Електронний ресурс] / Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2210-14>
8. Закон України «Про захист від недобросовісної конкуренції» від 07.06.1996 р, «236/96-ВР (зі змінами та доповненнями). URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/en/236/96-%D0%B2%D1%8>
9. Класифікація видів економічної діяльності ДК 009:2010 : Національний класифікатор України URL: <http://sfs.gov.ua/dovidniki--reestri--perelik/pereliki-/128651.html>
10. Ігнатюк А.І. Економіка галузевих ринків: навчальний посібник К. : ВПЦ "Київський університет", 2015. 448 с.
11. Управління у сфері економічної конкуренції: Навчальний посібник у 2 томах. Том 1. В.Д.Лагутін, А.Г. Герасименко, Л.С. Головка та ін.; За ред. А.Г.Герасименко. К. : Київ. нац.торг.-екон. ун-т, 2015. 480 с.

Додаткові ресурси

1. Budzinski, Oliver; Kuchinke, Björn (2018) : Modern industrial organization theory of media markets and competition policy implications, Ilmenau Economics Discussion Papers, No. 115, Technische Universität Ilmenau, Institut für Volkswirtschaftslehre, Ilmenau.
2. Zeng S., Nestorenko O., Nestorenko T., Morkūnas M., Volkov A., Baležentis T., Zhang C. (2019). EOQ for perishable goods: modification of Wilson’s model for food retailers. Technological and Economic Development of Economy, 25(6), 1413-1432. <https://doi.org/10.3846/tede.2019.11330>
3. Несторенко Т.П. «Економіка суперзірок»: можливості та загрози для сфери освіти [текст] // Український журнал прикладної економіки. 2019. Том 5. № 2. С. 8–15. ISSN 2415-8453. DOI: <https://doi.org/10.36887/2415-8453-2020-2-1>
4. Філінков О. Розміри підприємства і собівартість продукції. / Філінков О. // Економіка України. 2015. № 2. С. 42–46. Інформаційні ресурси
5. Адреси Web-серверів національних і українських бібліотек. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://nbuv.gov.ua/internet/libweb.html>
6. Державна науково-технічна бібліотека України. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.gntb.n-t.org>
7. Електронна бібліотека Київського національного університету імені Тараса Шевченка. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.scilib.univ.kiev.ua>
8. Львівська наукова бібліотека ім. В. Стефаника. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.lsl.lviv.ua>
9. Наукова бібліотека ім. М. Максимовича Київського національного університету імені Тараса Шевченка. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.lib-du.univ.kiev.ua>
10. Наукова бібліотека Національного університету Києво-Могилянська академія. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.ukma.kiev.ua>
11. Науково-технічна бібліотека Національного технічного університету України. Київський політехнічний університет. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.library.ntu-kpi.kiev.ua>
12. Публічна бібліотека ім. Лесі Українки. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.lucl.kiev.ua>
13. Центральна наукова бібліотека Харківського національного університету ім. В.Н. Каразіна. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.univer.kharkov.ua>
14. Офіційний сайт Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua>

15. Офіційний портал Верховної Ради України [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://rada.gov.ua/>
16. Офіційний сайт Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.me.gov.ua/?lang=uk-UA>
17. Офіційний сайт Міністерства фінансів України. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://www.mof.gov.ua/uk>
18. Офіційний сайт Державної служби статистики України. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>
19. Горбаченко С.А., Карпов В.А., Шевченко-Перепьолкіна Р.І. Аналіз та прогнозування ринкової кон'юнктури: навчальний посібник . К.: Видавничий дім «Кондор», 2019. 320 с.
20. Довідник економіста сільськогосподарського підприємства / [Лупенко Ю.О., Захарчук О.В., Пугачов М.І. та ін.]; за ред. Ю.О. Лупенка та О.В. Захарчука. К.: ННЦ «ІАЕ», 2018. 600 с.
21. Лівінський О.М., Єсипенко А.Д., Зельцер Є.Р., Беленкова О.Ю. Економіка будівництва. Навчальний посібник. К.:УАН, “МП Леся”, 2019. 226 с.
22. Попович П.В., Шевчук О.С., Гаврон Н.Б. Основи економіки транспорту. Курс лекцій. Тернопіль, 2017. URL: <http://elartu.tntu.edu.ua/handle/123456789/20573>
23. Траченко Л. А. Послуга як об'єкт товарознавства: організація та контроль за якістю. Навчальний посібник. Видання 2-г е, виправлене та доповнене Одеса ОНЕУ, ротاپринт, 2015. 414 с. URL: <http://dspace.oneu.edu.ua/jspui/handle/123456789/4736>